

1.5 Практична робота №3

Визначення ціни на транспортну послугу по перевезенню пасажирів за маршрутом «Горлівка - Бердянськ»

Мета роботи – навчитися розраховувати собівартість перевезень та тариф на проїзд одного пасажирів за маршрутом «Горлівка - Бердянськ».

Розрахунок собівартості перевезень, її елементів та тарифу на проїзд одного пасажирів за маршрутом, зроблено на підставі Наказу Міністерства транспорту та зв'язку України №1175 від 17.11.2009 р. «Про затвердження Методики розрахунку тарифів на послуги пасажирського автомобільного транспорту»[2].

Порядок виконання роботи.

Ціна на транспорту послугу, тобто розрахунковий тариф на проїзд одного пасажирів за маршрутом «Горлівка - Бердянськ» визначається, грн.:

$$T = S_{1n} \cdot \left(1 + \frac{H_n}{100}\right) \cdot \left(1 + \frac{H_{\text{ПДВ}}}{100}\right), \quad (3.1)$$

де S_{1n} - собівартість перевезення одного пасажирів на середню відстань поїздки, грн.;

H_n , $H_{\text{ПДВ}}$ - відповідно норма прибутку та ставка податку на додану вартість, прийняти $H_n = 15 \div 20\%$, $H_{\text{ПДВ}} = 20\%$.

Собівартість перевезення одного пасажирів на середню відстань поїздки, грн.:

$$S_{1n} = \frac{S_{1\text{км}} \cdot l_{\text{cp}}}{q_{\text{вм}} \cdot \gamma_{\text{вм}} \cdot \beta}, \quad (3.2)$$

де $q_{\text{вм}}$ - місткість автобусу, пас. (прийнята в практичній роботі №2 $q_{\text{вм}} = 40$ пас.);

$\gamma_{\text{вм}}$ - коефіцієнт використання місткості (табл. Б.1);

l_{cp} - середня довжина їздки пасажирів, км (табл. Б.1);

β - коефіцієнт використання пробігу (табл. Б.1);

$S_{1\text{км}}$ - собівартість одного кілометра пробігу, грн. (табл. 3.1, гр. 5).

Визначимо шляхом розподілу загальної суми витрат на виконання одного обороту на загальний пробіг автобусів протягом одного обороту, грн.:

$$S_{1\text{км}} = \frac{C_i \cdot \beta}{L_{об}}, \quad (3.3)$$

де C_i - витрати i -го виду на виконання одного обороту (без ПДВ), грн.(табл. 3.1, гр. 4).

Таблиця 3.1 – Витрати на виконання одного обороту одним автобусом в 1 кварталі 2014 року

Статті собівартості	Значення за один оберт, грн. C_i	Податковий кредит, грн. $ПК_{ПДВ}$	Витрати без $ПК_{ПДВ}$, грн. $C = C_i - ПК_{ПДВ}$	Витрати на 1 км пробігу, грн. $S_{1\text{км}}$	Структура, %
1	2	3	4	5	6
Оплата праці водіїв					
Відрахування на соціальні заходи					
Витрати на автомобільне паливо					
Витрати на мастильні та інші експлуатаційні матеріали					
Витрати на сервісне технічне обслуговування автобусів					
Витрати на автомобільні шини					
Амортизація					
Загальногосподарські витрати					
РАЗОМ					

Види витрат (C_i) на виконання одного обороту одним автобусом:

1. Оплата праці водіїв. Планується робота за погодинно-преміальною системою, грн.:

$$C_{ФЗП} = T_n \cdot C_{год} \cdot K_\delta, \quad (3.4)$$

де T_n – середній час в наряді, год. (табл. Б.1);

$C_{год}$ – годинна тарифна ставка водія (табл. Б.1), грн.;

K_δ – коефіцієнт доплат та надбавок до основної заробітної плати (табл. Б.1).

2. Відрахування на соціальні заходи, грн.:

$$C_{c3} = \Phi 3П \cdot \frac{H_{c3}}{100}, \quad (3.5)$$

де H_{c3} – норматив єдиного соціального внеску, $H_{c3} = 37,66\%$.

3. Витрати на автомобільне паливо, грн.:

$$C_n = L_{об} \cdot Ц_{лл} \cdot \frac{H_l}{100}, \quad (3.6)$$

де H_l – лінійна норма витрат дизельного палива на 100 км пробігу, л.

($H_l = 24$ л.);

$L_{об}$ – пробіг автобусу за один оберт, км. $L_{об} = 2 \cdot L_m$;

$Ц_{лл}$ – франко-ціна одного літру дизельного палива, грн. (прийняти $Ц_{лл} = 12$ грн.).

4. Витрати на мастильні та інші експлуатаційні матеріали, грн.:

$$C_m = C_n \cdot \frac{H_m}{100}, \quad (3.7)$$

де H_m – відсоток витрат на мастильні та інші експлуатаційні матеріали від витрат на автомобільне паливо, % (рекомендується прийняти у розмірі 10...15%).

5. Витрати на сервісне технічне обслуговування автобусів.

Однією з умов фірм – постачальників автомобільної техніки є забезпечення одержувачем фірмового технічного обслуговування в зазначених спеціалізованих постачальником СТО. Тільки при дотриманні даної умови, а також при строгому виконанні правил експлуатації техніки, постачальник дає гарантії технічного стану поставлених транспортних засобів. Виходячи з цього, витрати на сервісне регламентне технічне обслуговування рухомого складу рекомендується визначати за формулою, грн.:

$$C_{ТО} = N_{ТО-1} \cdot B_{ТО-1} + N_{ТО-2} \cdot B_{ТО-2} + B_{зч}, \quad (3.8)$$

де $B_{ТО-1}$, $B_{ТО-2}$, $B_{зч}$ – відповідно вартість одного регламентного ТО-1, ТО-2 і запасних частин, що підлягають заміні при виконанні регламентного обслуговування, грн. (табл. Б.1). Як правило, запасні частини необхідні при виконанні ТО-2, тому вартість запасних частин визначається у відсотках від вартості ТО-2. Прийняти 50%, тобто $B_{зч} = 50\% B_{ТО-2}$;

$N_{ТО-1}$, $N_{ТО-2}$ – відповідно кількість ТО-1 і ТО-2 у розрахунковому періоді,

од. (округляти до одного значення після коми).

Кількість впливів ТО-2 за розрахунковий період (квартал) рекомендується визначати за формулою, од.:

$$N_{TO-2} = \frac{L_{кв}}{L_{TO-2}^н}, \quad (3.9)$$

де $L_{кв}$, $L_{TO-2}^н$ – відповідно загальний пробіг автомобіля за розрахунковий період (квартал) ($L_{кв} = L_{об} \cdot N_{об.кв} \cdot \beta$) і нормативний пробіг до ТО-2, км. ($L_{TO-2}^н = 16000$ км.).

Кількість впливів ТО-1 за розрахунковий період (квартал) рекомендується розраховувати за формулою, од.:

$$N_{TO-1} = \frac{L_{кв}}{L_{TO-1}^н} - N_{TO-2}, \quad (3.10)$$

де $L_{TO-1}^н$ – нормативний пробіг до ТО-1, км. ($L_{TO-1}^н = 4000$ км.).

Варто звернути увагу на те, що запропонований спосіб розрахунку витрат за даною статтею є досить укрупненим і не враховує ряд поправочних коефіцієнтів. Однак на етапі передінвестиційних досліджень результати, одержані таким чином, цілком задовольняють.

6. Витрати на автомобільні шини.

Суму витрат за цією статтею рекомендується визначати, грн.:

$$C_{ш} = L_{об} \cdot n_k \cdot H_{ш}, \quad (3.11)$$

де n_k - кількість шин, $n_k = 6$;

$H_{ш}$ – норма витрат 1 шині на 1 км пробігу автомобіля, грн.:

$$H_{ш} = \frac{B_{1ш} \cdot 90}{L_{н.ш} \cdot 100}, \quad (3.12)$$

де $B_{1ш}$ - вартість автомобільної шини, грн. (табл. Б.1);

$L_{н.ш}$ - норма експлуатаційного пробігу шини, км., $L_{н.ш} = 90000$ км.

7. Амортизація рухомого складу.

На етапі передінвестиційного аналізу необхідна розробка схеми поквартального нарахування амортизації на весь інвестиційний цикл.

Витрати за даною статтею визначено відповідно до Закону України

«Про оподаткування прибутку підприємств» (стаття 8) [3].

При цьому сума амортизаційних відрахувань (A) за квартал ($A_{(t)}$) та оберт ($A_{об}$) визначається, грн.:

$$A_{(t)} = B_1 \cdot H_a, \quad (3.13)$$

$$A_{об} = \frac{A_{(t)}}{A \cdot N_{об.кв}}, \quad (3.14)$$

де B_1 – балансова вартість рухомого складу на початок періоду, що передуює плановому, грн.;

H_a – норма амортизаційних відрахувань за даною групою основних фондів (стаття 8.6), $\% \cdot H_a = 25\%$ річних. Квартальні амортизаційні відрахування складуть $H_a = \frac{25\%}{4 \text{ квартала}} = 6,25\%$;

$N_{об.кв}$ - кількість обертів, яку один автобус виконує на протязі кварталу (практична робота №2).

Балансова вартість рухомого складу (B_1), грн.:

$$B_1 = C_n \cdot B_{доот} = [(\PhiЦА - ПДВ) \cdot B_{доот}] \cdot A, \quad (3.15)$$

де C_n - ціна постачання автобусу, грн.;

$\PhiЦА$ - франко-ціна автобуса (з ПДВ), грн. (табл. Б.1);

A - кількість автобусів (прийнято в практичній роботі №2);

$B_{доот}$ - витрати, пов'язані з доставкою, оформленням і введенням автобусів в експлуатацію (прийняти 5% від ціни постачання, тобто $B_{доот} = 1,05 \cdot C_n$);

$ПДВ$ - податок на додану вартість, грн. До складу балансової вартості не включається ПДВ, виплачений у процесі здійснення вище зазначених платежів.

Виділення суми $ПДВ$ із загальної суми $\PhiЦА$, грн.:

$$ПДВ = \PhiЦА \cdot \left(1 - \frac{1}{1,2}\right). \quad (3.16)$$

8. Загальногосподарські витрати.

Поряд із прямими витратами, безпосередньо зв'язаними з перевізним процесом і залежними від обсягів послуг, будь-яке підприємство несе ще витрати, зв'язані з його функціонуванням як самостійної юридичної особи –

суб'єкта підприємництва. Ці витрати функціонально не зв'язані з обсягом транспортних послуг, а більше залежать від масштабів і умов функціонування підприємства. У цю статтю відносять витрати, зв'язані з отриманням прав юридичної особи, ліцензуванням, страхуванням, утриманням адміністративно-управлінського персоналу, інформаційним забезпеченням підприємства, комунальними платежами, орендною платою й ін. На практиці величину загальногосподарських витрат визначають у відсотках від прямих витрат або фонду оплати праці. У даній роботі рекомендується суму загальногосподарських витрат визначати як відсоток від прямих витрат, грн.:

$$C_{32} = \frac{(C_{\Phi\Pi} + C_{c3} + C_n + C_m + C_{ш} + C_{TO} + A) \times H_{32}}{100}, \quad (3.17)$$

де H_{32} – відсоток загальногосподарських витрат від прямих витрат, % (табл. Б.1).

Всі розраховані статті витрат необхідно згруповані в таблиці 3.1 (гр. 2).

Усі суб'єкти підприємницької діяльності є платниками податку на додану вартість (ПДВ).

Статті витрат «Витрати на автомобільне паливо», «Витрати на мастильні та інші експлуатаційні матеріали», «Витрати на сервісне технічне обслуговування автобусів», «Витрати на автомобільні шини», а також приблизно 40% загальногосподарських витрат зв'язані, в основному, із придбанням матеріально-технічних ресурсів і оплатою послуг сторонніх організацій. Усі ці платежі супроводжуються податковим кредитом за ПДВ ($PK_{\text{ПДВ}}$). Податковий кредит – це сума, яку підприємство отримало в ціні товару. У цьому зв'язку, при формуванні зазначених статей витрат, виділена величина $PK_{\text{ПДВ}}$, яка буде утворена при здійсненні платежів, що в наступному дозволить обґрунтовано розраховувати фінансові потоки.

Величина податкового кредиту за ПДВ у складі франко – ціни придбаних матеріально-технічних ресурсів визначається, грн.:

$$PK_{\text{ПДВ}} = \frac{C_i \cdot H_{\text{ПДВ}}}{100 + H_{\text{ПДВ}}} = \frac{C_i \cdot 20}{100 + 20} = C_i \cdot 0,16667, \quad (3.18)$$

де C_i - елементи витрат на виконання одного оберту одним автобусом. Для розрахунку податкового кредиту, це: витрати на паливо, мастильні та експлуатаційні матеріали, технічне обслуговування автобусів, шини, загальногосподарські витрати (40% від загальної суми), грн.;

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2016	1								
	2								
	3								
	4								
2017	1								
	2								
	3								
	4								

Приклад виконання практичної роботи №3 надано в Додатку Д.